

TORONTAI

SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: VELIKI BECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-IRM: TORONTAI, VELIKI BECSKEREK.

A BÁNSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN. FELELVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN. HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DÉLELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Sumenkovity dr., a külügyminiszter helyettese, tegnap délelőtt hosszasan tárgyalt báró Forster magyar követtel, majd Bodreró tábornok, olasz követtel.

Kumanudi beográdi polgármester-nél tegnap küldöttség járt Rodics Ráfael beográdi érsek és Alaupovity dr. államtanácsos vezetésével, akik a létesítendő beográdi római katolikus katedrális céljaira a Szarajevszka ucca sarkán lévő községi telek átengedését kérték.

A zágzebi mozgóiényképszinházak tulajdonosai közül a Gradjanszki nem tartotta be a sztrájkra vonatkozó megegyezést, hanem folytatta játékeit. A többi mozgósinház erre elhatározta, hogy ugyancsak játszani fognak, de csupán régi ilmeket és egységes két dináros beléptidiját léptetnek életbe.

Londonból jelentik, hogy tegnap óta ugyszólván egész Angliában nagy hóúvások vannak. Ugyancsak havazásokat jelentenek Románia északi részéből is.

A newyorki kikötőben egy az olasz nemzeti banknak címzett nagyobb aranyküldeményt hajóztak be. Két, egyenkint százezer dollár értékű láda a munkások vigyázatlanságából a tengerbe esett. A kincs felkutatására irányuló buvármunkálatok eddig eredménytelennek bizonyultak.

A párizsi rendőség egy nagyszabású kommunista kémszervezetnek jutott a nyomába, amely már eddig is a versaillesi pilótaiskolának több fontos okmányát szerezte meg. Több letartóztatást foganatosítottak eddig.

TŐZSDE

Március 12.

MA 100 DINÁR:

Budapestben . . .	— pengő
Zürichben . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . .	7 30 ar. márka
Bécsben . . .	12 39 silling
Prágában . . .	58 83 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triesztben . . .	33 20 lira
Bukarestben . . .	300 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hiel 90.60, Olasz Bank 72, Nemzeti Bank 203.50, Pesti Hazai 213, Ganz-Danubius 169, Ganz-Villamos 157, Nasici 179, Délcukor 115.

A szkupstina mai ülésén befejezik a költségvetési vitát.

Beograd, márc. 13.

A szkupstina tegnap este folytatva ülését, amelynek napirendjén a költségvetés vitája szerepelt. Napirend előtt azonban Koszanovity Száva (függ. dem.) azt a sürgős javaslatot terjesztette a szkupstina elé, hogy jelöljenek ki egy parlamenti bizottságot, amely az első beográdi földmivesbank és a susáki tengerparti takarékpéztár ügyeit vizsgálja meg. Koszanovity szerint,

ezeknél a takarékpéztáraknál van elhelyezve az Amerikába kivándoroltak pénze és ez a bankok könnyelmű gazdálkodása miatt veszélyben feroz.

Radics Pávle és Lázity Vojisláv hozzászólása után Spahó kereskedelmi miniszter reagált Koszanovity javaslatára, kijelentve, hogy a parlamenti bizottságra szükség nincsen, mert már tudomása van ezekről az ügyekről és a legszigorubb vizsgál-

lat már folyamatban van és a bünsők a bíróság elé fognak kerülni.

Ezután áttértek a napirendre és késő éjjel letárgyalták a kereskedelmi és szociálpolitikai tárca költségvetését, valamint a költségvetés bevételi tétéleit.

A mai ülésre marad a külügyminisztérium és az agrárminisztérium költségvetésének a vitája és ezzel a költségvetési vita teljesen be is fejeződött.

A pénzügyi törvénybe ezután csak a költségvetés végrehajtási utasításai kerülnek be.

Beograd, márc. 13.

A szkupstina tegnap folytatta ülését, miáltal a politikai élet újra a rendes kerékvágásba került.

A kormánykörökben tegnap is sokat foglalkoztak a radikálisok centrum-frakciója által indított akcióval, amely egyenesen a kormány ellen irányul — és elismerik, hogy a mozgalmat nem szabad lekicsenyelni, bár a jelentősége csak akadémikus értékű. A mozgalom, amely a jelenlegi kormányrendszer ellen irányul, dr. Szrksity, majd dr. Angyejinovity és most legutóbb Makszimovity Bóza agitációja alapján nőtt meg.

Kétségtelen azonban — mondják radikális körökben — hogyha komoly jelentőséget is tulajdonítanak neki, annyira nem erős, hogy a kormány stabil helyzetét a legkisebb módon is megingathassa.

Makszimovity Bóza mindamellett erősen folytatja agitációs munkáját és hir szerint, rövidesen rezolúcióval lép ki társai nevében a kormány ellen, sőt egy népgyűlést készítenek összehívni Beogradban. Maga Sztanojevity Áca, aki jelenleg Beogradban tartózkodik, élénken érdeklődik Makszimovity Bóza működése iránt.

A centrum-frakció különben este-re újból ülést hívott egybe, amelyen állítólag már szabatosabban akarja megformulálni a haditervét a kormány ellen.

A kormány a tegnap délutáni minisztertanácsi ülésen tovább foglalkozott a pénzügyi törvény pótrendeletének a megvitatásával. Ez alkalommal elfogadták a közoktatásiügyi minisztérium által kidolgozott pótrendeleteket.

A kormány ezzel kapcsolatban el-

határozta, hogy a pénzügyi törvénybe kizárólag azon rendelkezések kerülnek be — eltérve az eddigi szokástól — amelyek csak a költségvetés végrehajtására vonatkoznak.

A tegnapi minisztertanácsi ülésen a pénzügyminiszter és a földmivélsügyi miniszter felhatalmazást nyertek arra, hogy Dalmáciában, Crnagorában és Délszerbiában intenzív szőlő- és gyümölcstermelést honosítsanak meg és erre harminc millió dinár rendkívüli hitelt vehessenek igénybe.

A minisztertanács tegnapi ülésé-

ből először közölték hivatalosan, hogy a pénzügyminiszternek rendes költségvetési jövedelmekből sikerült a költségvetés egyensúlyát helyreállítani.

A miniszterelnök tegnap hosszasan értekezett Korosec, Sumenkovity és Vujicsity Milorád miniszterekkel. A konferencia anyagáról azonban nem szivárgott ki semmi.

A szkupstina munkájának folytatásával kapcsolatban, a horvát paraszt-párt Zágzebben lévő képviselői tegnap megérkeztek a fővárosba, hogy résztvegyenek a pénzügyi törvény vitájában.

Nem szüntetik meg az egyes egyetemi fakultásokat.

Beograd, márc. 13.

A minisztertanács késő éjjel tartott ülésén elfogadta Grol Milán közoktatásiügyi miniszter javaslatát és

visszavonta azt a rendeletét, amely egyes egyetemi fakultások megszüntetésére vonatkozik.

A bolgár külügyminiszter letárgyalta Marinkovityal a függő jugoszláv-bolgár kérdéseket.

Beograd, márc. 13.

Tegnap délután utazott át a fővárosra Genfből, a népszövetségi tanács üléséről hazatérőben Burov bolgár külügyminiszter és Molov pénzügyminiszter. Amikor a két államférfi vonata befutott a pályaudvarra, hirlapírók valóságos rohamot intéztek a miniszterek kocsija ellen.

Burov külügyminiszter eleinte nehezen volt szóra bírható, később

mégis nyilatkozott a genfi tárgyalásokról, kijelentve, hogy

Geniben senkinek kaphatja azt, amit kíván. Kölcsönös engedményekkel, kompromisszumokkal intézzen el minden ügyet.

Beszéde végén kijelentette, hogy Marinkovity külügyminiszterrel hosszú tárgyalása volt, amelynek az eredményeit és lefolyását természetesen nem közölheti, de annyit mondhat, hogy megbeszéléseik felölelték a két állam összes függő kérdéseit.

Megfellebbezték a becskerekai képviselőtestület első határozatait.

A tisztviselői állásokra kiírt pályázat megsemmisítését kéri.

Becskekerek, márc. 13.

Popov Dusan és társai aláírásával tegnap terjedelmes fellebbezést adtak be a becskerekai képviselőtestület első közgyűlésének határozatai ellen.

A fellebbezésben megállapítják, hogy a képviselőtestület összehívása nem történt a törvényes formák betartásával, amennyiben a közgyűlésre csak a választott képviselőket hívták meg és nem értesítették ki a választott tisztviselőket, akik pedig szintén tagjai a képviselőtestületnek. Kifogásolják a fellebbezésben azt is, hogy

az eskütételen kívül mással is foglalkozott az első közgyűlés.

holott ez nem állott a jogában. Végtül

panaszt emelnek a pályázat kiírása ellen,

mert olyan állásokra is kiírták a pályázatot, amelyek betöltése életfogytiglanra, vagy négy esztendőre már a korábbi képviselőtestület által megtörtént. Mindezek alapján kérik, hogy a közgyűlést és határozatait mondják ki semmisnek.

A fellebbezést a város vezetősége a főispáni hivatalnak továbbítja.

Akinek naponta tíz házaspár panaszát kell meghallgatni.

A vilni készülő házaspárok legnagyobb gondja a gyermek. — Nyugalmazott városi tanácsnok és kereskedő becsület-sértési pöre.

Becskekerek, márc. 13.

Érdekes ügyet tárgyalt tegnap délelőtt a becskerekai járásbírósnál Nikovity Milos büntető járásbíró. A vádlott Markovity Nikola ny. városi tanácsnok, a feljelentő pedig Berkovics Lajos becskerekai kereskedő volt.

Berkovics a feljelentésben elmondja, hogy a múlt év szeptember 16-ikán idézést kapott Markovity Nikola árvaügyi tanácsnoktól. Az idézésben feltüntetett időben meg is jelent Markovitynál, aki ezekkel a szavakkal fogadta: „Nincs szükségem magára. Tudom, hogy metrese van és a gyermekét nem akarja eltartani.” Amikor kikértem magamnak a magánügyeimbe való beavatkozást — írja tovább a feljelentésben — Markovity tanácsnok ezekkel a szavakkal utasított ki: „Hallgasson, mars ki!”

Markovity Nikola nyug. városi ta-

nácsnok Nikovity Milos büntető járásbíró kérdésére elmondotta, hogy mint árvaügyi tanácsnok rendkívül fárasztó, kimerítő munkát végzett. Naponta legalább is tíz házaspár nyitott be az irodámba — mondotta — azzal, hogy el akarnak válni. A gyermekek eltartása körül állandó baj volt, mert egyik fél sem akarta a terhet magára vállalni. Ilyen idegesítő munka folyamán megcsúszott, hogy az ember idegei felmondják a szolgálatot. Berkovics ügyében minden követ megmozgattam — folytatta vallomását Markovity tanácsnok — még a zsidó hitközséget is felkértem, hogy interveniáljon, de eredménytelenül. Nem akartam Berkovicsot megsérteni és ha mégis sértve érzi magát, hajlandó vagyok a történetek fölött sajnálkozást kifejezni.

Berkovics elfogadta ezt az elégtételt, mire a járásbíró a további eljárást beszüntette.

A becseji legényt Vranjevón, a vranjevóit Becsejen verik meg.

Egy évi börtön egy kiszúrt szemért. — Főtárgyalás a becskerekai törvényszéken.

Becskekerek, márc. 13.

A becskerekai törvényszék Bunity Ivó tanácsa hétfőn délelőtt tárgyalta Varnyu János, Pap András és Zerebelyi Miklós vranjevói földművelésügyi bűnpörét, akik a vádirat szerint, még 1923-ban megölték és megverték Báló András novibecseji legényt. Báló a támadók egyike meg is szúrta és a szúrás következtében Báló az egyik szemére megvakult.

A hétfői főtárgyaláson Bunity Ivó törvényszéki elnök, a büntető tanács elnöke elsőnek Varnyu Jánost hallgatta ki.

— Nálunk az a szokás, tekintetes törvényszék — mondotta a vádlott — hogyha Novibecsejről legény jön át legénykedni Vranjevóra, hát azt bizony megverjük. De ugyanez a sors éri azt a vranjevóit is, aki becseji kocsmába téved. Így történt meg ez az eset is a Bálóval.

Elnök: Megszúrta a Báló, vagy csak ütötte?

Vádlott: A többiek mondják, hogy

szúrta, tehát vállalom — feleli bátran, leplezetlen őszinteséggel, — de részeg voltam és magam nem emlékszem rá.

Pap András és Zerebelyi Miklós a tanácselnök kérdésére elmondották, hogy

Varnyu szúrta meg Báló és ők csak verték.

A tárgyalást vezető Bunity elnök ezután felolvasta dr. Báthory Endre orvos szakértői véleményét, amelyben kifejti, hogy Báló András

a szúrás következtében vakult meg az egyik szemére.

A bíróság Trifunác Bozsidar vezetőügyész vád- és a hivatalból kirendelt dr. Ellmer Gyulát helyettesítő Keksz Lajos védő védbeszéde után mind a három vádlottat súlyos testi sértésbe mondotta ki bűnösnek és ezért

Varnyu Jánost egy évi börtönre, Pap András négy havi és Zerebelyi Miklóst egy havi fogházra ítélte.

Április közepéig megválasztják Becskerek város tisztviselőit.

Március 22-én írják ki a pályázatot. — A városi bizottságokat az állások betöltése után alakítják meg.

Becskekerek, márc. 13.

Becskekerek város képviselőtestülete március hetedikén tartotta alakuló közgyűlését, amelyen, mint ismeretes, elhatározta, hogy pályázatot ír ki az összes tisztviselői állásokra. A határozatot a törvényes előírásoknak megfelelően, tizenöt napi határidőre közzemlére tették ki, hogy alkalmat adjanak mindazoknak, akik a határozat ellen fellebbezéssel kívánnak élni, hogy törvényadta jogukat gyakorolhassák. A tizenöt napos közzemléte után, vagyis március 22-ikén megküldik a részletesen kidolgozott pályázati hirdetményt a tartományi lapnak, a „Samouprava Beogradske Oblasti”-nak közzététel végett.

Illetékes helyen érdeklődtünk az iránt, hogy a pályázat milyen határidőt szab a kérvények benyújtására és megtudtuk, hogy

a pályázat nyolc napi határidőt engedélyez a kérvények beadására.

Mivel a pályázat beküldése 22-én történik és valószínű, hogy a lap március 31-iki számában már meg fog jelenni, ebben az esetben március 31-ikétől számított nyolc napon belül, vagyis április 7-ikéig bezárólag kell a folyamodványokat eljuttatni a tartományi főispáni hivatalhoz. A tartományi főispáni hivatal

felülbírája a kérvényeket és megállapítja, hogy a pályázati feltételeknek megfelelnek-e és hogy a pályázók a törvényben előírt képesítéssel bírnak-e. Akiknek kérvényét kielégítőnek találja, folyamodványát előterjeszti a közgyűlésnek.

Becskekerek város képviselőtestülete — értesülésünk szerint —

röviddel a pályázat letelte után határoz az állások betöltése felett.

Hir szerint, a képviselőtestület a pályázat letelte utáni második vagy harmadik napon már közgyűlésre hívják össze és azon megejtik a tisztviselőválasztást. Ilyenformán a tisztviselői állások betöltése meglehetősen korán, de legkésőbb április közepéig feltétlenül megtörténik.

Érdeklődtünk az iránt is, hogy mikor alakítják meg a városi bizottságokat és megtudtuk, hogy ezek megválasztására előreláthatólag csak a tisztviselői állások betöltése után fog sor kerülni.

A városházi többség megalakítására irányuló tárgyalások — értesülésünk szerint — még mindig folyamatban vannak, pozitív eredményekre azonban ezideig még nem vezettek, mindazonáltal meg van a remény, hogy

rövidesen megalakul a többségi blokk.

Nyomtalanul eltűnt egy temesvári műszerész

és a holttestét Becskereken keresik.

Becskekerek, márc. 13.

Február másodikán rejtélyes gyilkosság vagy szerencsétlenség történt a jugoszláv-román határ közelében fekvő Románszentmihály határában. Gieb János temesvári műszerész csolnokon Románszentmihályra indult, hogy ott telefonjavítási munkákat végezzen. Rendeltetési helyére azonban nem érkezett meg, hanem eltűnt és

csak az üres csónak került meg.

Máig sem lehetett megállapítani, hogy Gieb balesetnek vagy pedig gyilkosságnak esett-e áldozatul. Hulláját a legszorgosabb kutatás dacára sem találták meg.

Tegnap a Temes-Béga vízszabályozási társulat, amelynek Gieb

az alkalmazottja volt, Becskerekre telefonált, hogy nem fogták-e ki jugoszláv területen a hullát, mert Temesvárott olyan hírek terjedtek el, hogy

Becsckereken kihalászták a rejtélyes körülmények között eltűnt Gieb János holttestét.

Becsckerekről negatív választ adtak, mert sem Becskereken, sem a környéken február másodikika óta nem vetett ki holttestet a Béga. Gieb hullájának felkutatására a jugoszláv bünyügyi hatóságok is megindítják a nyomozást, mert nincs kizárva, hogy a Béga folyó jugoszláv szakaszon veti ki az ismeretlen módon meghalt temesvári műszerész hulláját.

A hálátlan utas.

Három havi fogházra ítélték egy becskerekét szabót.

Temesvár, márc. 13.

Megírta a Torontál, hogy a Béga folyó temesvári kikötőjében Treszity Miklós hajóskapitány a kabinjában egy ismeretlen fiatalembert talált, aki javában a holmija között turkált és már egy nagyobb csomagba összekötözte az elvitelre szánt ruhaneműeket. Az idegen a rendőrségen elmondotta, hogy Filkovics Mihálynak hívják, becskerekai szabó, utlevél nélkül jött át román területre és az utat Treszity hajóján tette meg, az árucikkkel telt ládák között elrejtőzve. Temesvárra

való megérkezése után észrevétlenül meg akart szökni a hajóról, ahol a tartózkodása hova-tovább veszélyessé vált, mert minden percben rejtékhelyének felfedezésétől kellett tartani, de előzőleg még pénzt akart szerezni és ezért határozta el a kapitány kabinjának kifosztását.

A temesvári törvényszék büntető tanácsa szombaton délelőtt foglalkozott Filkovics Mihály becskerekai szabó bűnpörével és

az enyhítő körülmények figyelembevételével mindössze három havi fogházra ítélte.

Az elítélt és az ügyész is megnyugodott az ítéletben és így az ügy előre emelkedett.

1848-1849. Bécsben söpörte herceg látlan volt és man leg uralmá

Jubilá egylet. egylet. nedik. csendes. dése, o. ünnepe. nedik. sok em. mor és. a szak. és a le. egyesül. közgyű. tagok. se és kü. gyűlés. egyesül. htközs. Niederm. telte láo. muné el. gyűlést. tartott. épített. Niederm. szívhez. megáldo. kérte. he. ben is a. ülés ün. ler Hug. megirt. pillantá. multjára. vékeny. tárgyal. a veze. elfogad. amivel.

Tragik. let. Az. egy mu. összev. a ház. patrón. ban ne. péseke. ágyas. A tal. néhány. örízeth. hogy.

A zs. után. tossá. ládó-de. Vojvo. rendez. A eső. vasár. megny. den ig. Bejár. Az. egyenn. kormá. ben az. ruháva. tüntet. kell vi.

Március 13. kedd. Róm. kat. Rózs. Protestáns: Ernő. G. k.: Kasziban. Zsidó: Adar 21. Napkelte 6:18, napnyugtá 18:02. A nap hossza 11:44 óra.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelent: Többnyire borult, sok helyütt csapadék, lényegesen hőváltozással. Éjjel fagyponthoz közeli hőmérséklettel. ❧ ❧ ❧

Március

13

1741-ben született II. József császár, egyike a legtehetségesebb uralkodóknak, akik a Habsburg házból származtak.

1848-ben ezen a napon tört ki Bécsben a forradalom, amely elsöpörte a mindenható Metternich herceg kancellár uralmát, aki a korlátlan abszolútizmus megtestesítője volt és a napoleoni hadjáratok folyamán legyengült Európára zsarnoki uralmával valósággal ráfeküdt.

Jubilál a becskerekli Izraelita Nőegylet. A becskerekli Izraelita Nőegylet vasárnap tartotta meg hetvenedik évi közgyűlését. Amilyen csendes, de lelkiismeretes a működése, olyan csendesen, de lelkesen ünnepelte meg fennállásának hetvenedik évét. A hetven esztendő alatt sok ember arcáról törölték le a nyomor és kétségbeesés könnyét és ez a szakadatlan emberbaráti ténykedés a legszebb múlt, amelyet egy egyesület a magáénak vállalhat. A közgyűlésnek ünnepi szint adott a tagok nagyszámában való megjelenése és különösen az emelte a közgyűlés ünnepélyességét, hogy az egyesületet dr. Hubert Zsigmond hitközségi elnök meghívására dr. Niedermann Mór főrabbi is megisztelte látogatásával. Dr. Mangold Samuné elnöknő nyitotta meg a közgyűlést, majd dr. Hubert Zsigmond tartott mélyenszántó, pompásan felépített emlékbeszédet. Utána dr. Niedermann Mór főrabbi beszélt és szívhezszóló, gyönyörű beszédében megáldotta az egyesület tagjait és kérte, hogy versenyezzenek a jövőben is a jótettek gyakorlásában. Az ülés ünnepi részéhez tartozott Büchler Hugó egyesületi titkár színesen megírt évi jelentése, amely visszapillantást vet az egyesület gazdag múltjára és beszámol a múlt évi tevékenységéről. A közgyűlés még tárgyalta a zárszámadást, megadta a vezetőségnek a felmentvényt és elfogadta az 1928. évi költségvetést, amivel az ülés véget ért.

Tragikus következményű merénylet. Az esztergomi megyei Sárissápban egy multság alkalmával a legények összeveszték a tanítóval és másnap a háza elé bosszúból dinamitpatrón helyeztek. A patrón azonban nem robbant fel a tanító kilépésekor, azonban a tanító gyermekágyas felesége ijedtében meghalt. A faluban nagy ijedelem uralkodik, néhány suhancot a csendőrség őrizetbe vett, azzal a gyanúval, hogy ők helyezték el a patrón.

A zsidó nőegylet csokoládé-délutánja. A zsidó nőegylet a változatos kedvéért legközelebb csokoládé-délután rendez, még pedig a Vojvodina kávéháznak újonnan berendezett souteraine helyiségében. A csokoládé-délután március 18-án, vasárnap lesz és ezzel egyúttal megnyitja lesz az új, modern, minden igényt kielégítő helyiségnek. Bejárás az uccáról (jobbaldalt).

Az olasz diplomaták fasiszta egyenruhája. Rómából jelentik: A kormány intézkedése következtében az olasz diplomatákat új egyenruhával látják el, amelyeken a kiüntetések felett a fasiszta-jelvényt kell viselniük.

Riadalom Zombolyán. Csütörtökön délután rendőrök és csendőrök erős osztaga járta végig Zombolya uccáit. Betértek egy-egy házba és azokban házkutatást tartottak. A rendőrök és csendőrök névtelen feljelentések alapján jártak el. A feljelentések arról szóltak, hogy néhány tekintélyes zombolyai polgár Magyarországról olyan leveleket kapott, amelyekben a román állam ellenes dolgok vannak leírva. A házkutatás során ugyan találtak az illetőknél egy csomó levelet, a melyeket azok magyarországi rokonaiktól kaptak, azonban ezekben a levelekben semmi törvényellenes nem volt. A csendőrök és rendőrök mindazonáltal öt tekintélyes zombolyai polgárt — csupa gazdag embert — letartóztattak és az illetékes nagyszentmiklósi csendőrpáncsnokságra kísérték őket.

Katonatiszt nem élhet fegyver nélkül. Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári hadbírósg tegnap fegyverrejtegetési ügyet tárgyalt. A vádlott Markóczy Ferenc hetven éves öregúr, aki a volt monarchia hadseregében huszárezredesi rangot töltött be. A vád szerint Markóczy egy vadászfegyvert és egy revolvert tartott lakásán engedély nélkül. Markóczy kihallgatása során beismerte, hogy valóban magánál tartotta kedvenc vadászfegyverét és revolverét, amelytől azonban megválni nem tudott. Arra hivatkozott, hogy a hadbírósg tagjai mint katonák tisztában vannak azzal, mint jelent egy olyan ember számára a fegyver elvétele, aki egész életét katonai fegyelemben töltötte. Az ügyész hangoztatta, hogy átérzi a vádlott védekezését és mint katonát maga is érti, hogy katonatisztnak fegyver nélkül lehetetlen élni. Éppen ezért nemcsak hogy elejti a vádat, hanem ő maga kéri Markóczy felmentését. A hadbírósg erre Markóczyt egyhangulag felmentette a fegyverrejtegetés vádjáról.

Rossz idő jár a bajor sörré. Németországban erősen csökkent a sörfogyasztás. A bajor sörfőzők almanachjában egy cikk statisztikai alapon megállapítja, hogy a háború előtt minden német ember évente átlag 102 liter sört ivott, ezidőszereint pedig a sörfogyasztás fejenkint 70 literre csökkent. A cikkíró a sörfőzőkre nézve kedvezőtlen jelenség okát abban látja, hogy a mostani ifjúság szeret táncolni s még inkább áldoz a sportnak. Közismereti dolog, hogy a sportoló ifjúság mértéktartó a szeszes ital élvezetében, vagy teljesen elidegenedik tőle.

Háromszáz temesvári inas ellen eljárás folyik. Háromszázhusz temesvári inasgyerek ellen szigorú vizsgálat folyik. A háromszázhusz inasra Vulpe Gyula tanonciskolai igazgató lett először figyelmes. Szemmel kísérte őket és észrevette hogy suttognak egymással és egymás között különböző nyomtatványokat osztogatnak. Megállapította, hogy az inasok valamennyien tagjai az ifjúságmozgalmak szervezetének és a nyomtatványok, melyeket rejtgetnek, állítólag kommunista eszméktől hemzsegnek. Vulpe feljelentésére megindult a vizsgálat.

A „Radnicski Sport-klub”, mint már jeleztük, április 8-án, husvétvasárnapján tartja ezidei nagyszabású virágéstélyét a „Szrpszka Kruna” összes termeiben.

Figyelmeztetés a budapesti tenyészállatkiállításra utazók részére. A budapesti tenyészállatkiállításra (március 22—26.) felutazók már március 17-ikétől kezdve vízum nélkül utazhatnak és az SHS és magyar vasutakon vasúti menetdíjkezdményben részesülnek. A menetjegyeket az odautazásnál teljesen meg kell fizetni. A visszautazás azonban a magyar vasutakon teljesen ingyenes, az SHS vasutakon pedig 50 százalékos kedvezményvel lehetséges. Ez okból az elindulásnál az SHS jegypénztárnál a kiállítási igazolványokat is le kell bélyegeztetni és a vasúti jegyet állandóan meg kell őrizni, miután azt a kiállításon is le kell bélyegeztetni és a visszautazásnál pedig a kedvezmények igénybevétele végett felmutatni. A kedvezményes visszautazás március 22-ikétől 29-ikéig eszközölhető.

Lázító felhívás Nagyvárad uccáin. Ugyanakkor, amikor Nagyvárad egész közvéleménye a kolozsvári diákpör eseményeinek hatása alatt állott, újabb sajnálatos események zavarták meg a kisebbségi lakosság nyugalma. Tegnap délelőtt Nagyvárad uccáin a következő lázító tartalmú röpcédulák jelentek meg: Zsidók — vigyázzatok, ütött az utolsó órátok! És nagyobb nyomtérkedvéért egy-egy kampóskereszt is ott ékeskedett a felhívás fölött, amellyel felelőtlen elemek percek alatt elárasztották a külvárosok kirakatait. Egy esetben történt a Széna uccában, hogy egy fiatalembert rajtakapott az egyik kereskedő, amint a pogromra uszító cédulát a kirakat ablakára ragasztotta. Felelősségre is vonta az ifjút, aki azonban erősebb volt nála és az ügyről való ellentétes véleményét tettelegesen közölte vele. A kereskedőt megverték, az eszméiert bajvivásra is kész ifjú pedig elszaladt. Az affér befejezte után pedig megjelent két rendőr, akik azonban már csak a „tényállást” konstatálhatták.

Madarat a tolláról, embert barátjáról, a praktikus vásárlót pedig arról ismerni fel, hogy csak Vilim Herzfeld-féle Turul-áruházból való cipőt hord!

Prostituált nővel veszélyes házasságot kötni. Londonból jelentik: Angliában újabb időben fokozottabb tevékenységet fejtenek ki a leánykereskedelem megakadályozására. Parmour lord most a parlamenthez törvényjavaslatot nyújtott be, amely a leánykereskedelmet héttől tíz évig terjedő fegyházzal sújtja. A javaslat szerint azonban büntethető az olyan angol állampolgár is, aki idegen nemzetiségű prostituált nőt feleségül vesz. Az ilyen házasság érvénytelen, azonkívül az illető öt évi fegyházbüntetéssel sújtható. Arról azonban nem szól a javaslat, hogy mi történik az olyan angol állatvalóval, aki angol nemzetiségű prostituálttal köt házasságot. Vagy ezt szabad?

A volt Bur-asztaltársaság március 17-ikén, szombaton este 8 órai kezdettel családi jellegű társasestélyt rendez a Kaszinó éttermében, amelyre vendégeket is szívesen látnak.

A legújabb Bárium-rádiócsövek. A nemes fémek emissziós tulajdonságai terén történt fáradságos kutatások után megállapították, hogy a tiszta fémbárium alkalmas emissziós célokra. Azonban a nehézség a tiszta báriumfém szál gyártásánál állott elő.

A Tungstram cég laboratóriumának sikerült a legmodernebb metallurgiai metódusok ésszerű kihasználásával nemcsak huzott báriumfém szálakat, hanem teljesen egyenletes anyagot előállítani, mely drót a rádiócsövekben ideális fűtőszálnak bizonyult.

A legkevesebb fűtőáram használata mellett teljesen egyenletes és igen magas emissziót érünk el, egész égési időtartamuk alatt. Élet-tartamuk ugyyszólván végtelen. Ezek olyan tulajdonságok, melyekre más fűtőszálakkal rendelkező csöveknél még nem volt példa.

A Báriumcsövek minden kapcsolásra alkalmasak, de tökéletesen beválnak mindenféle amateur kapcsolásoknál. Speciális Audion magas- és alacsony-frequenciájú erősítő csövek készültek báriumból, mint végerősítőcsövek nagy emissziójuknál fogva egyedülállóak. Az amatőröknek speciális oscilátorcsövek állanak rendelkezésre.

Fenti csöveket az amatőröknek a legmelegebben ajánlhatjuk. Minden jobb rádiókereskedésben, vagy pedig a Tungstram d. d. zágrebi és beográdi fiókiánál gyári áron kaphatók.

A budapesti tenyészállatvásárral kapcsolatos egyéb kiállítások. Hirt adunk már arról, hogy az idei tenyészállatkiállítást és vásárt újonnan létesített hatalmas csarnokokban rendezett különleges kiállítások fogják kiegészíteni és a kiállítás megtekintése után szerezhető hasznos tanulságokat növelni. A vetőmag- és terménykiállítás igen gazdagnak és tanulságosnak ígérkezik, részt vesz abban a legtöbb növény-nemesítő-telep (igy Kompolt, Hatvan, Bánkut, Nagycenk, Balatonszemes stb.). A teigazdasági kiállítás hasonlóképpen nagy és tanulságos anyagot fog felölelni. Különös érdekessége lesz ennek ez évben a tejszövetkezetek csoportos kiállítása. Egy harmadik csarnokban az állatorvosi főiskola több intézete (állattenyésztési, tejhigiéniai, kórbonctani, járványtani, patkolástani, belgyógyászati stb.), valamint a közgazdasági egyetem állattenyésztési tanszéke és a Mezőgazdasági Múzeum fog kiállítani. Ezenkívül azonban az egész csarnokot az állami kísérleti intézetek értékes gyűjteményei fogják elfoglalni. A 4-ik pavillonban a földművelésügyi minisztérium fenhatósága alatt álló gazdasági szakoktatási intézetek (gazdasági akadémiák, földművelés-kolák stb.) anyaga és gyűjteményei fognak bemutatásra kerülni csoportos kiállítás keretében. Végül egy külön kiállítási csarnokban a háziipar, a méhészet, a finom hentesipar, a gyümölcsstermesztés stb. fognak bemutatást nyerni. Természetesen ez évben is méltóan fog szerepelni a

már megszokott mezőgazdasági gép- és eszközkészítés, amely a bejelentések szerint minden eddigi keretet meg fog haladni. Ez évben külön attrakció lesz az autókiallítás, amelynek külön jelentőséget ad az a körülmény, hogy az idén egyéb alkalommal nem lesz autókiallítás. A különböző személyautókat egy nagy fedett csarnokban, a teher- és vontatóautókat pedig a szabadban, csoportos kiállítás keretében fogják elhelyezni. A földművelésügyi minisztérium egy mintatrágyatelep létesítésével fog a tenyészállatkiallítást látogató kisczadközség számára még további hasznos tanulságokat nyújtani. Ezenkívül több faiskola facsemetékét fog kiállítás-szerűen bemutatni és a fásításnak és gyümölcsstermesztésnek ezzel is propagandát csinálni.

Erdős-féle emeletes ház eladó, esetleg bérbeadó. Érdeklődők tárgyalhatnak Erdős Bélánál „Bega” hirdetőben (a főpostával szemben) naponta 9-11 óra között. Közvetítők díjaztatnak.

Strezemann tárgyalásai Marinkovity külügyminiszterrel.

Geni, márc. 13.

Strezemann vasárnap hosszasan értekezett Marinkovity jugoszláv, majd Zalevszki lengyel külügyminiszterrel, akikkel megállapodott arra nézve, hogy tárgyalásait, amelyeket gazdaságpolitikai jelentőséggel bírnak, legközelebb Berlinben folytatni fogják.

Briandot támogatja a francia sajtó az optáns-pörben való állásfoglalása miatt.

Párizs, márc. 13.

A jobboldali sajtó erősen támadja a népszövetségi tanácsot. A szélső nacionalisták szemrehányással illeték Briandot az optáns-pörben való állásfoglalása miatt.

minthogy feladta eddigi álláspontját és elárulta eddigi szövetségét, Romániát.

A Victoire azt írja, hogy a Népszövetség a békét éppen oly kevéssé tudja biztosítani, mintahogy 1914-ben nem lehetett szó a béke megővéséről.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik szeretett gyermekünk, testvérünk, sógorunk temetésén megjelentek és fájdalomukat enyhíteni iparkodtak, fogadják hálás köszönetünket.

Veliki Becskerek, 1923 március 12.

Lederer család.

A szubotocai „ALEXA” nyakkendőgyár megbízásából, bizományi raktárból eladásra kerül 157

5000 db selyemnyakkendő 10 Din-tól kezdve

a „Varoški Bazar”-ban „SOKOL”-nál Veliki Becskerek, Aleksandrova ucca (városház épület).

Szenzációs társadalmi botrány Bécsben.

Bauer-Pilecka Olga, a Staatsoper művésznője avval vádolja Schalk Ferencet, a Staatsoper igazgatóját, hogy három év előtt erkölcstelen merényletet kísérelt meg ellene irodájában.

A Torontál bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, márc. 13.

Szenzációs botrány foglalkoztatja néhány nap óta az osztrák főváros előkelő társaságait és művész-társadalmát. A botrány szereplőinél fogva külföldön is épp oly nagy feltűnést fog kelteni, mint Bécsben. A bécsi sajtó egyelőre hallgat, a Torontál bécsi szerkesztőségének azonban módjában van a következőkben elsőként nyilvánosságra hozni ezt a rendkívül kényes ügyet.

A Staatsoper kiváló művésznője, Bauer-Pilecka Olga, aki 10 év óta tagja a bécsi operaháznak, néhány hónap előtt meglepetésszerűen értesítést kapott az állami színházak igazgatóságától, hogy lejáró szerződését nem újítja meg. A felmondás híre csakhamar elterjedt és mindenütt nagy meglepetést keltett, mivel Bauer-Pilecka Olga a Staatsoper egyik leghasználhatóbb és leg többet foglalkoztatott tagja, aki Anday Piroskával és Olszewszka Máriaival felváltva a vezető alt szerepeket énekl.

Ettől eltekintve azonban a legnagyobb ritkaságok közé tartozik, hogy a Staatsoper nem újítja meg olyan tagjának szerződését, aki már 10 esztendő óta az intézet kötelékében és pályájának zenitjén van. Bauer-Pilecka Olga, aki egyébként Bauer A. Bernhard dr.-nak, a neves bécsi nőgyógyásznak, a „Wie bist Du Weib?” című nagy feltűnést keltett, magyar nyelven is megjelent könyv szerzőjének felesége, nem is nyugodott be a felmondásban, hanem pert indított az állami színházak igazgatósága ellen. Ugyanekkor a Bühnenerverein, az osztrák

színészek szakszervezete is beavatkozott az ügybe és tiltakozását jelentette be a felmondással szemben.

Amikor az állami színházak igazgatósága tudomást szerzett a művésznő periratának tartalmáról, egyezkedési tárgyalásokba bocsátkozott vele. Bauer-Pilecka Olga azonban az igazgatóság ajánlatát nem találta kielégítőnek, mire a tárgyalások megszakadtak és Bauer-Pilecka Olga végleg elhatározta, hogy a bíróság előtt fedi fel elbocsátásának okait.

Bauer-Pilecka Olga a bíróság előtt azt akarja bizonyítani, hogy Schalk Ferenc, a Staatsoper igazgatója azért mondott fel neki, mivel erkölcstelen ajánlatát nem hallgatta meg. Három év előtt Schalk igazgató állítólag erkölcsi merényletet akart elkövetni irodájában a művésznő ellen, aki azonban erélyesen védekezett. Schalk igazgató állítólag azóta is üldözte szerelmi ajánlataival Bauer-Pilecka Olgát és miután látta, hogy a művésznő nem hajlandó megszegni hitvesi hűségét, bosszúból nem újította meg a lejáró szerződést, hanem felmondó levelet küldött neki.

Az osztrák főváros társadalmi és művészi köreiből feszült várakozással tekintenek az ügy kimenetelére. Kétségtelen ugyanis, hogy Schalk igazgatónak távoznia kell a Staatsoper éléről, ha Bauer-Pilecka Olga állításait be tudja bizonyítani. Amint említettük, a bécsi lapok a szereplő személyekre való tekintettel eddig nem foglalkoztak a botrányval.

Ezer atléta 9 héten át fut Los Angelesből Newyorkig.

Amerika páratlan sport-szenzációja

Newyork, márc. 13.

Amerika ismert sport-vállalkozója, Charles Pyle, a tennisz világbajnoknőjének, Suzanne Lenglennek impresszáriója újabb sport-szenzációval szolgál az Ujvilágnak.

Amerika népét már hetek óta a nagy transzkontinentális futóverseny tartja izgalomban, amely Los Angelesből Newyorkig terjed, vagyis 5000 kilométerre rug és amely 9 héten keresztül kerül lebonyolításra. A nagyszabású verseny már hetek óta folyamatban van. Ezer atléta indult, tulnyomó részük azonban már kidőlt és jelenleg 275-en futnak. Eddig Willy Kolehmainen, a finn csodafutó vezet. A versenyzők február 12-én indultak Los Angeles-

ből és a győztesnek május 6-án kell befutnia Newyorkba.

Az első díj 25.000 dollára rug, díjazásban részesült azonban a további kilenc helyezett is. Ezek összesen 23.000 dollárt kapnak. Az egyes szakaszok győztesei is díjazásban részesülnek. A különböző városi tanácsok és kereskedelmi kamarák 250.000 dollárt adtak össze a verseny céljaira.

Charles Pyle nagyszabású szervezetet létesített. A maga részére hatalmas autót építtetett irodával, hálószobával, fürdővel és konyhával felszerelve és 9 hétig fog ebben lakni. A versenyzők 12 államon keresztül futnak.

Egész Amerika óriási izgalommal várja az eredményt. A napi eredményeket minden este rádió és sürgöny útján 60 újságíró tudatja. Ezek szintén autón kísérik a versenyzőket.

A versenyzők tulnyomó részét néger, rézbőrűek és mexikóiak képezik, vannak azonban közöttük északamerikaiak és európaiak is.

AZ ÖSSZESEN „TETRA”

babykefengyecikkek legolcsóbb gyári áron.

Népbank-épület. Rövidáru R.-I. Népbank-épület. Az „Arany kalapács”-hoz. 58

VIESNIK SRECE

A 2. szám tartalma:

(megjelenik március 15-ikén)

az Állami osztályorszájak III. osztályának huzási eredményei,
az S. H. S. állami jelzálogbank zálogleveleinek huzása,
1881. évi Szerbia fejtelemség 2%-os nyereségnyereségjegy,
az Első Horvát Takarékpénztár Záhreb 4 1/2%-os központi kölcsönkönyvének huzása,
az Első Horvát Takarékpénztár Záhreb 6%-os központi kölcsönkönyvének huzása,
Zára város 1911. évi kölcsöne,
Csehszlovákiai állami építési sorjegy,
olasz vörös kereszt sorjegy 1885. évről, 1870. évi török állami sorjegy (400 frankos),
a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 4 1/2%-os záloglevelei,
a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank 7 és fél százalékos záloglevelei,
a Magyar Hitelbank kamatmentes nyereségkönyvei,
belföldi jótékonyági sorjegy,
A szerkesztőség postája. Szállítások és árverések.

Mutatványszám ingyen!

Előfizetési díj egy évre 60, fél évre 30, negyed évre 20 dinár. Levelek és pénzküldemények a Viesnik Sreće kiadóhivatalának címére Záhreb, Preradovićev trg 5., Telefon 1-88., alá intézendők.

Eladó

egy jókarban lévő szalon garnitúra, egy három ajtós kadrópszekrény, középen tükrökkel, egy konzultiór, egy állvány, mely szabáshoz igen alkalmas, egy hálószoba- és konyhaberendezés, szőnyegek és különféle apróságok.

Megtekinthető Vojvoda Putnika (Alkotmány) ucca 7. szám alatt. 462

Központi tekvésű házban

(főucca), rendelőnek is alkalmas nagyobb lakást május elsejére keresek. Cim az „ORIENT” hírlapirodában. 450

A Koszancsityeva u. 7. sz.

h-a-z

mely áll 3 szoba, konyha és mellékhelyiségből, 419 azonnal kiadó.

Bővebbet: Petrogradszka u. 48. sz. a

Három szép uccai szoba

irodahelyiségnek május elsejétől kiadó. 486

Cim a Torontál kiadóhivatalában.

Zongora

(Schnabel-féle) egészen jókarban levő, helyszükre miatt olcsón 485

eladó.

Vel. Becskerek, Vatrogaszna ucca 4.

Dughagyma, foghagyma, étkezési hagyma,

la vető rózsaburgonya, la rózsa étkezési burgonya, Hollandi „ELLA” burgonya, savanyu káposzta 481

minden mennyiségben a legolcsóbb napiárakon.

MISKOVICS,

a Ruszki dom alatt, a Torontállal szemben.